ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

LEX

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
L 345/4.XII.2000

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale de Presă-ROMPRES

Analizând **propunerea legislativă privind organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale de Presă-ROMPRES**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.345 din 31.10.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 şi art.48(2) din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observaţii şi propuneri:

I. Observaţii generale

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare rcorganizarea Agenţiei Naţionale de Presă "ROMPRES" ca instituţie autonomă, de interes strategic naţional şi independentă editorial, destinată să asigure, împreună cu radioul şi televiziunea publică, înfăptuirea dreptului constituţional referitor la libertatea de exprimare, la liberul acces şi libera circulaţie a informaţiei.

Printre considerentele avute în vedere de către iniţiatori la promovarea acestui proiect de lege se numără şi acela că toate statele moderne au o agenţie naţională de presă, chiar dacă în condiţiile libertăţii presei, funcţionează şi agenţii private.

Prin proiect se doreşte realizarea armonizării unor principii, cum ar fi independenţa editorială şi autonomia agenţiei naţionale de presă, inclusiv autonomia financiară, necesitatea existenţei unei agenţii

naţionale de presă care să promoveze cu corectitudine şi promptitudine interesele statului român şi imaginea sa, precum şi necesitatea creării unui statut flexibil de organizare a agenţiei, corelat cu specificul activităţii sale.

Menţionăm că prin Decretul nr.30/1990 s-a înfiinţat ROMPRES-Agenţia de presă, a cărei organizare şi funcţionare a fost reglementată ulterior prin Hotărârea Guvernului nr.560/1994, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.960/1998.

Potrivit actelor normative susmenţionate, Agenţia Naţională de Presă "ROMPRES" este organ de specialitate al administraţiei publice centrale, de interes naţional, în subordinea Guvernului.

Prin proiect se doreşte ca "ROMPRES" să capete un statut nou, şi anume acela de instituţie autonomă, prin trecerea agenţiei din subordinea Guvernului sub controlul Parlamentului şi organizarea şi funcţionarea acesteia după modelul Societăţii Române de Radiodifuziune şi Societăţii Române de Televiziune.

2. În linii generale, proiectul a fost inspirat din Legea nr.41/1994 privind organizarea şi funcţionarea Societăţii Române de Radiodifuziune şi Societăţii Române de Televiziune, folosindu-se aceeaşi structură şi preluându-se numeroase texte din această lege.

Cu toate acestea, proiectul nu este complet, întrucât din cuprinsul său lipsesc norme specifice activităţii pe care o desfăşoară acest organ. Astfel, proiectul nu cuprinde dispoziţii referitoare la răspunderea pentru informaţia adusă la cunoştinţă publică, dreptul persoanelor fizice sau juridice lezate prin difuzarea unor informaţii de a cere rectificarea acestora sau dreptul la replică, precum şi sancţiunea pentru nedifuzarea rectificării şi neacordarea dreptului la replică.

De asemenea, din proiect lipsesc dispoziţii referitoare la salarizarea directorului general, precum şi la definirea unor termeni utilizaţi, cum ar fi "Timp Real", "licenţe de utilizare".

3. Proiectul este deficitar şi în ceea ce priveşte numirea membrilor Consiliului de administraţie al ROMPRES, întrucât art.22 nu precizează dacă cele două camere ale Parlamentului se întrunesc în şedinţă comună sau nu, dacă se urmează o anume procedură, ca în cazul membrilor consiliilor de administraţie ale serviciilor publice de radiodifuziune şi de televiziune şi nici majoritatea de voturi necesară pentru aceste numiri.

4. Semnalăm că, deşi alin.(4) al art.21 se referă la Regulamentul de organizare şi funcţionare al ROMPRES, în tot cuprinsul proiectului nu se regăseşte nici o normă care să reglementeze organul care aprobă acest act.

În acest context, menţionăm că nici art.44 nu este suficient de exact, întrucât nu precizează despre al cui Regulament de organizare şi funcţionare este vorba şi nici cine îl aprobă, textul reglementând numai necesitatea **avizării** lui de către comisiile pentru cultură, artă şi mijloacele de informare în masă ale Parlamentului.

5. Semnalăm că potrivit proiectului, modalitatea de acces la informaţiile ROMPRES a instituţiilor, a autorităţilor publice şi ale administraţiei publice centrale şi locale nu este judicios reglementată.

Astfel, dacă respectivele organe au obligativitatea de a transmite **cu prioritate** informaţiile către ROMPRES (art.10 alin.(2)), dacă ROMPRES are dreptul de a folosi comunicatele oficiale, declaraţiile de presă ale purtătorilor de cuvânt pentru care **s-a încheiat sau nu** un contract (art.18 alin.(2)), nu se înţelege raţiunea pentru care accesul la informaţiile ROMPRES al acestor organe se face la **tariful maxim practicat** în contractele comerciale cu beneficiarii din mass-media.

În aceste condiţii, s-ar putea ajunge ca accesul la informaţiile ROMPRES al respectivelor organe să implice o cheltuială mai mare a banului public decât dacă informaţia ar fi preluată de la oricare altă agenţie de presă. Din aceste motive, sugerăm iniţiatorilor revederea acestui mecanism.

6. La art.30 alin.(2) lit.a), nu se înţelege de ce pentru difuzarea serviciului general de ştiri în timp real instituţiilor publice ale statului, precum şi a serviciului de emisiuni pentru străinătate către organizaţii şi instituţii din străinătate reprezentative, ROMPRES trebuie să încheie o convenţie anuală cu Parlamentul şi nu cu respectivii beneficiari.

7. Menţionăm că norma din cuprinsul art.6 trebuie reformulată, întrucât în actuala redactare, aceasta este susceptibilă să contravină normelor statuate la nivelul Uniunii Europeane.

Astfel, dispoziţiile potrivit cărora ROMPRES, prin activitatea sa va respecta demnitatea, onoarea, viaţa particulară a **persoanelor române**, ar putea fi interpretate că instituie un regim discriminatoriu faţă de drepturile şi interesele legitime ale persoanelor străine, care trebuie să se bucure de un tratament egal, în deplină concordanţă cu

Tratatele şi Convenţiile internaţionale în materia drepturilor omului la care România este parte.

În aceeaşi ordine de idei, sugerăm iniţiatorilor şi revederea dispoziţiilor art.10 alin.(2) care statuează obligativitatea instituţiilor publice de a acorda prioritate ROMPRES-ului în ceea ce priveşte furnizarea informaţiilor din sfera lor de activitate, .pentru a nu se înţelege instituirea unui regim discriminatoriu prin conferirea unui drept de preemţiune ROMPRES-ului. Apreciem că acest lucru se impune atât în considerarea normelor constituţionale ale art.31 privitoare la dreptul la informaţii, precum şi din perspectiva legii române şi a dreptului comunitar în materia regulilor concurenţiale.

8. Cât priveşte problema patrimoniului ROMPRES, apreciem că art.40 trebuie reconsiderat, dată fiind lipsa rigorii şi a confuziilor dintre dreptul de proprietate, respectiv dreptul de folosinţă şi de administrare şi obiectul asupra căruia se exercită aceste drepturi.

Legat de acest aspect, prevederile art.42 şi, pe cale de consecinţă, cuprinsul anexei nr.2 se impun a fi reformulate, pentru identificarea precisă a bunurilor ce trec din administrarea Regiei Autonome Administraţia Patrimoniului Protocolului de Stat, în administrarea ROMPRES, dar şi pentru menţionarea explicită a regimului juridic aplicabil acestor bunuri. Din acest punct de vedere, dispoziţiile proiectului trebuie puse în concordanţă cu normele Legii nr.213/1998 privind proprietatea publică şi regimul juridic al acesteia.

II. Observaţii de redactare şi de tehnică legislativă

Pe plan redacţional şi sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prevăzute de Legea nr.24/2000, este necesar ca proiectul să fie îmbunătăţit pentru a răspunde exigenţelor stilului normativ.

1. Pentru un spor de claritate şi rigoare în redactare, propunem comasarea actualului alin.(2) al art.1 cu textul art.2, în următoare redactare:

"Art.2. - Agenţia Naţională de Presă - ROMPRES, denumită în continuare ROMPRES, este persoană juridică română, cu sediul în municipiul Bucureşti şi îşi desfăşoară activitatea sub controlul Parlamentului, în conformitate cu dispoziţiile legii şi cu prevederile convenţiilor internaţionale la care România este parte".

Semnalăm că din text a fost eliminată trimiterea la "dispozițiile Constituției", întrucât acestea reglementează în mod expres numai serviciile publice de radio şi de televiziune.

2. La art.5, propunem ca expresia "are datoria" să fie înlocuită cu "este obligată", mai adecvată în contextul dat.

3. Pentru a evidenția mai clar caracterul dispozitiv al normei, apreciem că la art.7, în locul expresiei "nu va servi", ar fi mai indicată utilizarea sintagmei "**nu trebuie** să servească".

4. La art.8, pentru mai multă precizie normativă, verbul "se bucură" propunem să fie înlocuit cu "se supune", expresia corectă fiind "se supune legislației în domeniul protecției proprietății intelectuale".

5. La art.10 alin.(2), sintagma "Instituțiile publice ale administrației **de stat**" nu este corectă, deoarece potrivit Constituției termenul corect "administrație publică".

În acelaşi timp, sugerăm reformularea textului astfel încât să fie cuprinse **toate** organele avute în vedere de inițiator.

Totodată, este necesară şi reformularea corespunzătoare a părții finale a alineatului, prin eliminarea formulei tautologice "au datoria obligatorie".

De asemenea, denumirea "Agenției Naționale de Presă-ROMPRES" trebuie să fie înlocuită cu denumirea prescurtată a acesteia, respectiv "ROMPRES", aşa cum s-a stipulat în art.2 din proiect.

Această ultimă observație este valabilă şi pentru art.13 şi art.40.

6. La art.16, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, actuala marcare cu cifre arabe cuprinse între paranteze trebuie înlocuită cu marcarea prin literele mici ale alfabetului, sub forma : "a), b) ...", pentru a nu fi confundată cu alineatele.

Totodată, pentru un spor de rigoare normativă se impune reformularea respectivelor activități, după modelul:

"**culegerea, redactarea** şi **difuzarea** informațiilor ... ".

"**asigurarea** difuzării comunicatelor ... ".

"**prelucrarea** şi **distribuirea** ... ".

Referitor la activitatea marcată cu "(5)", sugerăm eliminarea parantezelor din text şi explicarea noțiunii de "Timp Real".

În acelaşi timp, propunem a se revedea şi formularea ambiguă din finalul normei marcată cu "(12)", pentru a se da textului înţelegerea necesară.

7. La art.18 alin.(2), sugerăm iniţiatorilor să revadă finalul textului în ceea ce priveşte dreptul agenţiei de a folosi comunicatele oficiale şi alte surse de informaţii "pentru care s-a încheiat sau **nu** un contract în concordanţă cu respectarea dreptului de autor", deoarece din actuala redactare norma este ambiguă, nerezultând obligativitatea existenţei unui asemenea contract.

8. La art.21 este necesară stabilirea expresă a autorităţii competente să aprobe Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului de Administraţie al ROMPRES şi corelarea respectivelor dispoziţii cu cele ale art.44.

9. În cuprinsul art.22 este necesară detalierea dispoziţiilor aplicabile modului de desemnare şi, respectiv, de numire a membrilor Consiliului de Administraţie, precum şi a respectivelor proceduri, potrivit observaţiei formulate la Cap.I pct.4.

De asemenea, este necesară asigurarea concordanţei dintre dispoziţiile art.22 şi cele ale art.28 alin.(3) care prevăd numirea noului Consiliu de administraţie de către Parlament, deşi, potrivit art.22, Parlamentul nu numeşte în totalitate Consiliul de administraţie.

Totodată, alineatele trebuie marcate cu cifre arabe scrise între paranteze, iar în locul abrevierii "S.R." trebuie redată denumirea completă, respectiv "Societatea Română".

10. La art.31 alin.(1), propunem eliminarea din text a sintagmei "prin delegat", reprezentarea ROMPRES-ului revenind, de drept, exclusiv, directorului general.

11. La art.40 alin.(3), din considerente de tehnică legislativă, este necesară redarea completă a titlului "Legii arhivelor", respectiv "Legea Arhivelor Naţionale nr.16/1996", motiv pentru care propunem completarea corespunzătoare a textului.

12. Pentru aceleaşi motive, la art.42 abrevierea "RAPPS" trebuie înlocuită cu denumirea completă a respectivei regii autonome.

13. La art.47, pentru un plus de rigoare normativă, recomandăm reformularea textului, astfel:

"Art.47. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, Decretul nr.30/1990 privind înfiinţarea Rompres - Agenţia de presă, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.5 din 9 ianuarie

1990 şi Hotărârea Guvernului nr.560/1994 privind organizarea şi funcţionarea Agenţiei Naţionale de Presă "ROMPRES", publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.266 din 21 septembrie 19994, cu modificările ulterioare, precum şi orice alte dispoziţii contrare se abrogă".

Precizăm că în acţastă noua redactare am propus spre abrogare şi Decretul nr.30/1990, act normativ prin care s-a înfiinţat agenţia de presă care urmează a fi reorganizată. De asemenea, referirea la Hotărârea Guvernului nr.960/1998, act normativ modificator al Hotărârii Guvernului nr.266/1994, a fost înlocuită, potrivit normelor de tehnică legislativă, cu sintagma "cu modificările ulterioare".

p. PREŞEDINTE

Dragoş ILIESCU

Bucureşti
Nr. 1454/04.12.2000